

GORICA - Pouk slovenščine v Argentini, Avstraliji in Egiptu

Navdih iz sveta

O težavah, ki jih šole s slovenskim učnim jezikom v Italiji doživljajo zaradi vpliva italijanske, slišimo marsikaj! Zanimanje in proaktivnost učiteljev slovenščine v svetu, zlasti v čezoceanskih državah, pa nam je lahko v zgled in navdih predsem zaradi pozitivnega pristopa.

V Gorico je prejšnji teden prišla skupina šestnajstih učiteljev, ki so v okviru izobraževalnega seminarja spoznavale slovensko šolstvo v Italiji. Seminar pritejajo vsaki dve leti slovensko ministrstvo za izobraževanje, znanost in sport, Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Letos je potekal med Ljubljano, Šempetrom in Gorico. Udeleženkam so postregli s strokovnimi predavanji o poučevanju slovenščine kot drugi ali tujji jezik in o pedagoških prijemih ter z ogledi raznih kulturnih znamenitosti. V petek dopoldne so jih gostili v otroškem vrtcu Ringaraja in na osnovni šoli Otona Zuparčiča v Ulici Brolo v Gorici. Skupino so spremljale Eva Jurman in Andreja Duhovnik Antonij z omenjenega zavoda za šolstvo ter Suzana Marthiez z vladnega urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Goriški učiteljici Verena Cevdek in Anna Roverti sta najprej predstavili delovanje vrta in šole, nakar so udeleženke spremljale pouk po razredih. Pridružili smo se jim ob koncu dopoldneva, ko so se sproščeno razgovorile o tem, kar so v Gorici spoznale. Med poukom na osnovni šoli niso prepoznale otrok, ki prihajajo iz italijansko govorečih družin. V vrtcu pa je bila razlika med slovensko in italijansko govorečimi otroki bolj izrazita. Strinjale so se, da otrok ne gre neprestano popravljati, zato da se učiti, ki imajo težave s slovenščino, ne »raznamujek«.

Učiteljice slovenščine v svetu s spremljevalkami na goriški šoli
BUMBACA

Kdo pa so pravzaprav učiteljice, ki slovensko poučujejo v čezoceanskih državah? Izmed šestnajstih učiteljic na obisku jih je štirinajst prišlo iz Argentine: iz Buenos Airesa, Barilocheja, južnega dela Patagonije in Rosaria. Po ena učiteljica pa je prišla iz avstralskega Brisbanea in egiptovskega Kaira. V navedenih krajih slovenskih šol ni, pouk slovenščine poteka na izvensolskih tečajih. Buenos Aires je bil najbolje zastopan, saj je tam kar sedem domov, kjer nudijo tečajje slovenščine: gre za sobotno celodnevno šolo za otroke iz slovenskih družin od vrta do nižje srednje šole. Pripravljajo tudi tečajje slovenščine kot tujji jezik za odrasle. Poučevanje jezika poteka le enkrat na teden, podobno kot v našem prostoru tudi tam slovenščina ni jezik okolja. Razmere so sicer iz mesta v mesto drugačne. V južni Patagoniji obstaja dve leti skupnosti, v okviru katere poteka učenje slovenščine za odrasle. V Barilocheju nudijo ob petkih zvečer tečajje tako za otroke kot za odrasle. V mestu Rosario imajo folklorno skupino in tečaj slovenščine za odrasle; kmalu bodo privedli tudi različico za otroke. Zanimivo

je, da je bila naša sogovornica iz Rosaria – družinlo od ostalih učiteljic – iz meslovenske tečajje. dvajset let je plesala pri folklorni skupini, sedaj pa poučuje slovenščino. Argentinske učiteljice prejemajo iz Slovenije veliko podporo, predvsem učno gradivo, ki ga je treba večjih nekoliko prilagoditi njihovim potrebam, a je zelo uporabno. Kaj pa v Avstraliji in Egiptu? V okviru tudejski tečaj za odrasle in za otroke, ki ga obiskujejo tako pripadniki slovenskih družin kot Avstralič, ki jih zanimajo slovenska kultura ali gospodarske prilžnosti v Sloveniji. Lepo presenečenje pa je bila informacija, da že tri leta deluje v Kairu slovensko-egipčansko društvo Snežinka. Člani, ki so večinoma potomci aleksandrič, so dali pobudo za tečaj slovenščine, ki poteka enkrat tedensko. Zanimanje za jezik je, težko pa je uskladiti potrebe tečajnikov, saj je življenje v prestolnici zahtevno. (cost)

Šolski zbor v sinagogi (zgoraj), ena izmed razstavljenih risb (spodaj) BUMBACA, COST

Šolski zbor v sinagogi (zgoraj), ena izmed razstavljenih risb (spodaj) BUMBACA, COST

SPOZNAJMO ČEZMEJNOST POMEMBNE ZGRADBE OD SOČE DO VIPAVE

piše Aldo Ruppel

17

Med vožnjo ali ob parkiranju vozila na drugi strani meje se ozirimo nocojrog na prepoznajmo pomembne zgradbe: drobne kamenčke v mozaiku skupnega prostora.

Študentski in nastanitveni dom

Na naslovu Bazoviška ulica 1 v Novi Gorici, na zahodni strani športnih igrišč in tribune nogometnega stadiona, stoji ta sodobna samopostrežna restavracija, ki lahko sprejme do 500 gostov, in nastanitveni kompleks z več kot 200 posteljami. Pojdite! Presta je ustanova z več kot 40-letno tradicijo v gostinstvu v središču Nove Gorice. V ta niz smo zgradbo uvrstili ne zaradi komercialne, temveč zato, ker sodi v socialno ponudbo, kakršna je namenjena študentom in samskim delavcem zaposlenim zlasti v gradbeništvu. Ločiti moramo zato Dijaški dom v podnožju Kostanjevice, o katerem smo že pisali, od Študentskega doma v bližnji novogoriškega Športnega parka ob Erjavčevi ulici. Sicer pa je

Nastanitveni kompleks z več kot 200 posteljami

Samopostrežna restavracija

ponudba odprtiga tipa in jo lahko koristi kdorkoli.

Posebno samopostrežna restavracija Presta je odprta javnosti in slovi po obilnih obrokih ter prijaznem osebjem. Prostorji omogočajo pritrjevanje različnih tekmovalnih, dvoranskih turnirjev v sobnih igrah, plesnih nastopov, zaključčnih zabav, svečanih dogodkov, obletnic, praznovanju in tudi zunanjo dostavo hrane.

V restavraciji je mogoče sprejeti v dveh ločenih prostorih do 140 gostov naenkrat. Nastanitveni kompleks, ki se nahaja tesno ob gostinskem predelu, je sestavljen iz dveh večjih objektov. Študentski dom skozi vse leto sprejme do 54 oseb, najpogostjeje takšnih, ki obiskujejo novogoriško univerzitetno središče, a tudi turistov. Nastanitveni dom Presta ima 132 postelj in je namenjen predvsem gradbenim delavcem, ki so zaposleni na območju Nove Gorice, a prihajajo iz oddaljenih krajev, tudi iz bivših jugoslovanskih republik. Znotraj objekta je manjši hotel z eno zvezdico in z desetimi sobami. Na severni strani, kjer običajno parkiramo, stavba ni nič kaj zanimiva, pravzaprav spominja bolj na industrijsko halo, živahnješa in značilna za stanovanjske bloke je v vseh ostalih smereh. Za parkiranje vozila ob Športnem parku se zelo pogosto postavlja vprašanje kako in kje: v stranski ulici, ob opisanih stavbah, se za kraji postanek vedno najde ustrezen prostor.

GORICA - Ob dnevu spomina Ne samo tesnoba in groza, a tudi upanje

Niz dogodkov, s katerimi je Gorica pod pokroviteljstvom prekture obeležila dan spomina na holokavst, se je zaključil v torek z ganljivimi pričevanji, z idealnim potovanjem in s sprehodom po mestu ter s pešjem v sinagogi. Aktivno vlogo so odigrali tudi učenci nižje srednje šole Ivana Trinka iz Gorice, ki so pred zbranim občinstvom zapeli pod vodstvom profesorice Nede Sancin.

Torkova priveditev z naslovom *La notte tace* (Noč molči) se je začela pod večer v Mihaelstadejevih hiši na Travniku. Po pozdravu Lorenza Drasčka iz združenja Prijateljev Izraela in Rite De Luca iz goriškega Unescovega kluba je Francesca Arcidiano prebrala odlomek iz knjige *Il cielo di cenere* Furtanke Elve Bergamascio, ki so jo pri sedemnajstih letih deportirali v taborišče smrti. Pretrajšjiva je njena pripoved o neskončnem potovanju do Auschwitza v nečloveških, aaskih razmerah tovarnega vlaka. Igralca Francesca Arcidiano in Mario Milosa iz združenja Travnika mimo Semeniške ulice do železnih vrat ob sinagogi, kjer je vrt poimenovan po Brunu Farberju, najmlajšem Judu, ki so ga deportirali iz Gorice. Bil je »starec tri mesece. Pri sinagogi so ljudje pristihnili besedam pričevalca holokavsta, Elieja Weisla, in sicer odlomku iz njegovega dela *Noč*. Slišali so o ločevanju družin med selekcijami v taborišču, o grozi pred neznanim, o nerazumevanju tega, kar se je dogajalo, o srečanju s kriminalnim zdravnikom Josefom Mengeljem in pa o noči – o prvi, nepozabni noči v taborišču, ki je potem zanj trajala vse življenje.

Temni torkov večer, ki so ga trpke zgodbe še dodatno zamračile, so na poti v sinagogo osvettile sveče. Udeleženci so v svečiške stopili ob pesni *Gan gan*, navidezno skoraj poskočni skladbi, katere besedilo je povzeto po 23. svetopisemskem psalmu, v katerem je Bog palica in opora tema naši: »njega odlomka, ki ga je prebral Milosa, in sicer iz knjige *Il canto del popolo ebraico massacrato* avtorja Yitzhaka

Katzenelsona. Večer je sklenil mešan zbor sole Ivana Trinka s pesnijo *Shalom* v prireditbi Alessandria Cadaria. Zapel je ob ritmični spremljavi nekaterih učencev ter prof. Marte Lombardi na prečni flavti, prof. Jurija Klanjška na klavirju in učenke Anisje Volčič na violini.

V predavertju sinagoge so bila na ogled likovna dela otrok večstopenjske šole Gorica. Ravateljica Elzabeta Kovc je pohvalila sodelujoče, ker so skozi likovno izražanje upodobili tako tesnobo in grozo kot tudi upanje v prihodnost. Ne samo višješolci, temveč tudi mlajši otroci so sposobni doumeti in predelati grozote iz najbolj mračnega obdobja človeštva, je poudarila Kovčeva. »Ponotna sem na otroke, na učitelje in profesorje, ki so s prizadevnim delom pripravili nastop na spominjski priveditvi,« je dejala ravateljica in pristavila: »K pripiravam na današnji dogodek so osebe pristopile po lastni želji, to pa je najboljši dokaz, da smo dosegli zastavljeni cilj.« Likovne izdelke so slovenski šolarji pripravili na ustvarjalnih delavnicah, pri katerih je učiteljica z razlagami priskočila na pomoč tudi Erika Matzgon, ki je vrsto let živevala v Izraelu. (cost)